

Viņš iznāca no ceļmalas zāles un nekustīgi stāvēja. Viņa kājas viegli drebeja. Uz viņa pēdām bija tulznas, kas bija radušās no staigāšanas, un mutē čulgas, kas bija radušās no nekā, iespējams, vienīgi no klusešanas, un uz zoda kā stikla druskas cieti rugāji.

Viņš piegāja pie akmens, kas gadījās ceļā, un apšēdās. Kādu brīdi bez īpašām emocijām tur sēdējis, viņš paslēpa seju plaukstās un raudāja. Tad viņš pārstāja raudāt un pavērās apkārt. Ceļš bija puteklains. Tā abās pusēs tālu aizstiepās zāle un nebija pat vientuļa koka.

– Ak Dievs! – noteica vīrietis.

No labās sānu kabatas viņš izņēma stikla pudeli, ko pie strauta bija piepildījis ar iesāļu ūdeni. Viņš atskrūvēja vāciņu, nosplāvās zemē un izdzēra lielu malku. Tad, pārbaudījis ūdens līmeni, uzskrūvēja vāciņu un ielika pudeli atpakaļ kabatā.

Tā viņš kādu brīdi sēdēja, pētidams savu plaukstu līnijas. Viņš iesāka teikumu, bet bija pārāk karsts, lai runātu, tāpēc viņš apklusā. Viņš mazliet papurināja galvu, iespējams, lai aizbaidītu no sejas mušu.

Tad viņš piecēlās un atkal sāka virzīties uz priekšu, streipuļodams pa tukšo, balto taku. Virietis izskatījās pēc cepli deguša ķermeņa, kas joprojām viegli dūmoja un pārņēlās. Kādu brīdi, lidinādamās virs galvas un klaigādama, viņam sekoja balta kaija. Viņš apstājās, lai iesviestu tai ar akmeni, bet kaija aizlidoja sāņus un, skarot zāli, nozuda jūras virzienā.

Ceļš pagriezās pa kreisi. Tas veda mazliet kalnup. Un tad viņš ieraudzīja ūdeni, kas vienmuļš un bezgalīgs apskaloja krastu. Viņš vēlēlās nokļūt pie tā. Starp ceļu un pludmali auga trauslas niedres, un ceļnieks brīda pa sausajiem, lūstošajiem stiebriem. Viņš nonāca līdz baltajām, smalkajām smiltīm, kurās senu vilņu mūzika bija atstājusi savu nošu rakstu. Gliemežvāki, nezāles un jūras vēžu skeleti.

Virietis izgērbās un pakarināja drēbes uz sāls izbalināta, no jūras izskalota koka, kas slēlās laukā no smiltīm. Viņa apgērbis bija dīvains. Zābaki un zeķes izskatījās militāri. Krekls bija no sarkanās kokvilnas ar dažādas formas baltām pogām, kas garāmejojot kaut kur nočieptas. Zilās bikses bija nozagtas kādā piepilsētas

veļās mazgātavā. Viņš tās novilkā un kails stāvēlā aukstajā saulē. Viņa ķermenis bija vietām iededzis, vietām bāls, vietām tīrs, vietām netīrs. Viņš bija raibs.

Virietis piegālā pie ūdens. Virs galvas atkal virpuļojā kaijas, bet viņš tās neievērojā. Viņš iebrīdā ūdenī tikai līdz ceļiem. Bija auksts.

Viņš mazgājās. Viņa kustības bija paviršās un bezkaislīgas. Visas viņa darbības bija vienādas – nebija starpības, vai viņš raudāja vai mazgājās. Viņš sauļām lēlā ledaino ūdeni pār muguru un seju, ierīvēdam ķermeni ar smiltīm. Tad kādu brīdi, rokas sānos ielicis, viņš raudzījās uz šauro horizonta līniju, kas šķīta kā ar tinti ievilkta un liecās pāri visam, ko viņš tobrīd redzēja.

Viņš atgriezās pludmalē. Drēbes bija turpat, kur atstātas – tās karājās uz izskālotā koka. Mazu brīdi viņš pārsteigts raudzījās uz apgērbā gabaliem. Viņš neatcerējās, ka tos būtu tur atstājis, un mirkli viņam šķīta, ka tie pieder kādam citam. Tad viņš atcerējās. Viņš lēnām apgērbās, audumam lipot pie mitrā ķermeņa. Drēbes oda pēc kaut kā vai kādā, vai varbūt ne pēc kā.

Viņš izgālā caur niedrēm atpakaļ uz ceļā un turpināja iet ziemeļu virzienā, nezinādam uz kurieni.

Vēlā pēcpusdienā viņš sastapās ar vēl vienu viņam līdzīgu stāvu, kas gālā pretējā virzienā – uz dienvidiem. Viņi nāca viens otram pretī pa tukšo ceļu un

apstājās. Viņi stāvēja netālu viens no otra. Tagad bija redzams, ka viņš ir liels, ļoti garš vīrietis. Pretimnācējs bija melnādains un viņam mugurā bija tumši zils uzvalks. Viņi piesardzīgi uzlūkoja viens otru.

Viņš izlēma runāt.

– Labdien, – viņš teica.

Otrs vīrietis piesardzīgi pamāja ar galvu.

– Uz kurienu šis ceļš ved? – viņš vaicāja.

Pretimnācējs neizprotami smaidīja.

– Vai jūs zināt, kur es varētu atrast ūdeni? – Viņš izņēma no kabatas pudeli, lai to parādītu.

Otrs vīrietis kļuva runīgs. Viņš norādīja uz ceļu, pa kuru bija nācis, runādams tādā valodā, ko pirmais nesaprata. Tā bija spalga un ātra. Tad viņš atkal apklusa un mierīgi stāvēja. Viņi raudzījās viens otrā.

– Uz redzēšanos, – viņš teica.

Otrs vīrietis pamāja ar galvu un pasmaidīja. – Uz redzēšanos, – viņš atbildēja, ar grūtībām izrunādams šos vārdus.

Viņi katrs gāja savu ceļu, lēnām attālinādami viens no otra pa izbalējušo ceļu un atskatīdami viens uz otru kā divi nelieli atsvari, kas bija savienoti ar sarežģītu trīsi un atkarīgi viens no otra to nepārtrauktās kustības dēļ, līdz melnādainais vīrietis pazuda aiz likuma. Ceļš veda tālāk.

Uz vakara pusi viņš tālumā ieraudzīja nelielu būdu puduri. Iespējams, otrs vīrs bija nācis no turienes. Tās atradās iesāpus pa kreisi no ceļa, jūras krastā, un viņš devās turp. Tās bija zvejnieku mājas ar balti krāsotām sienām, un varēja saskatīt laivas, kas bija izvilktas smiltīs. Māju priekšā grantī spēlējās bērni, kas mitējās un, kamēr viņš tiem tuvojās, uzlūkoja viņu ar stulbu izbrīnu. Uz viņu rēja dzeltens suns, un kāds cits tam pievienojās. Reģienu un kaucienu kakofonijas pavadīts, viņš, viegli līgodamies, nonāca pie ciemata un apstājās tā malā.

Vēlāk daži vīri piedāvāja viņam ēdienu un viņš, tupēdams pie ugunskura, kādu brīdi ar tiem sarunājās. Viņa ēna, saraustīta un pantomīmiska, staipījās uz zemes. Cēlās vējš, un mākoņi, kas iepriekš bija viegli slidējuši, kļuva smagi un iekšēji zibeņoja. Vīri dalījās ar zivi, un viņš to ēda ar pirkstiem. Tie piedāvāja viņam alu, bet tā vietā viņš dzēra ūdeni no eļļainas upītes māju pudura malā. Viņi ceļiniekam neko nejautāja – nedz no kurienes viņš nāk, nedz uz kurienu dodas. Arī viņš ar tiem runāja maz. Viņi bija neparasti cilvēki, saules un vēja norūdīti, un viņu sejas bija grumbainas un izskatījās svešādas zem pieguļošajām vilnas cepurēm. Viņi atnācējam piedāvāja naktsmājas, bet viņš pieklājīgi atteicās un, saliecies pret vēju, devās tumsā, kur plūmjkrāsas debesis plaiksnījās gaisma.

Drīz sāka lit. Kādu brīdi viņš gāja veļa mestajam sudrabainajām lietus lāsēm sitoties sejā. Drīz viņš nonāca pie kādas notekcaurules. Pa to tecēja ūdens, tomēr viņš iekšpusē atrada sausu vietu un saritinājās ar tādu tiksmi, kādu nebija jutis ne pret vienu citu gulvietu. Aiz noguruma viņš gulēja nāves miegā. Vētra pārgāja, un mākoņi slidēja tālāk pāri jūrai. Kāds nakts dzīvnieks – tumsā varēja saskatīt tikai viņa koši sarkanās acis – pienāca pie notekcaurules, mirkli noraudzījās gulētājā un aizgāja. Viņš turpināja gulēt ciešā miegā, pat ne reizi nepakustēdamies.

Kad viņš pamodās, bija vēl tumšs. Viņš izrāpās no notekcaurules un izstiepās ceļa malā. Debesis bija plašas, tumšas un skaidras, un tajās spīdēja neskaitāmi daudz zvaigžņu. Viņš padzērās no pelķes pie notekcaurules un devās ceļā tikpat nepielūdzami kā debesu pamalē labajā pusē ausa gaisma.

Viņš pagāja garām kādai tālīnai fermeru mājai, kurai vienā logā kā zvaigzne spīdēja vienuļa gaisma. Pagalmā bija manāmas lēnīgu un apātisku strādnieku aprises. Saule, kas arī ir zvaigzne, uzlēca, kā tas, iespējams, būs vienmēr, un pār zemi vēlās gaisma un tveice.

Bija patīkami iet pa zāli, kad tā sārtojās saullēktā, un gaiss maigi glāstīja ādu. Zeme vairs nebija pilnīgi

lidzena – nemanot bija parādījušies pauguri. Viņš pagāja garām vientuļam kokam.

Saule kāpa arvien augstāk, gaiss pazaudēja maigumu, un nekur nebija rodama ēna. Viņš gāja daudz lēnāk nekā iepriekšējā dienā, un viņa locekļi bija stīvi. Tas iešanu padarīja grūtu. Viņš mēģināja svilpot, bet nevarēja uzķert nevienu meldiņu, un viņa mute bija pārāk sausa. Viņa domas tagad bija vieglas, ar paša dzīvi nesaistītas. Mazs dzīvnieciņš, iespējams, mangusts, klusi pārskrēja pāri ceļam un pazuda zālē. Viņš neapstājās. Tālumā klaigāja putni, un vietām kā citadeles slējās termītu kalni. Viņš turpināja savu ceļu, jo apstāties nozīmētu apstāties pavisam.

Priekšā izdzirdējis skaņu, viņš nevilcinoties iebrida zālē un aizvēra dzeltenos stiebrus aiz sevis kā aizkarus. Pieplacis pie zemes, kas bija cieta, bet silta kā saulē uzkaršuša rūpuļa miesa, viņš caur zaļu stiebriem lūkojās uz nelielu ceļa pleķīti, iespējams, desmit metrus platu. Viņš klausījās mašīnas troksnī, kas tuvojās un kļuva skaļāks, līdz piepildīja visu gaisu un aiztraucās garām tukšajam laukumam viņa priekšā kā mazai teātra skatuvei. Īsajā mirklī viņš ieraudzīja zilu pikapu, kuru vadīja sārts fermeris kreklā ar īsām piedurknēm un cepuri galvā. Viņam blakus sēdēja resna sieva skarbiem sejas vaibstiem, bet aizmugurē uz divām metāla

mucām neērtā pozā gulēja strādnieks. Viņi visi trīs bija saskatāmi nevainojamā profilā kā kāda lieliska, bet, gandrīz pavisam droši, traka fantasta gleznoti. Tad mašīna bija projām, atstājot aiz sevis putekļu mākonī un viļņojošu zāli. Viņš neredzēja iemeslu turpināt ceļu, tādēļ apgūlās zemē un, uz sāniem ērti iekārtojies, gandrīz acumirkli aizmīga, it kā kāds spēks ārpus viņa būtu nodzēsis viņa prātu kā kritu no tāfeles. Šoreiz viņš sapņoja, bet par ļoti senām lietām, kuras vairs pat neatcerējās.

Kad viņš pamodās, tuvojās nakts. Zvaigznes debesis bija tās pašas, kas vakar, tikai to raksts nemanot pārveidojies – tas varēja nozīmēt visu un tikpat labi neko. Viņš turpināja savu ceļu, klibodams divainā gaitā, it kā būtu veidots no salmiem. Virs galvas ik pa laikam uzzižsnīja sīkas, krītošas zvaigznes. Viņš atcerējās, ka kaut kas jāvēlas, bet viņam nebija nevienas vēlmes. Viņš gāja. Aizritēja nakts. Viņš turpināja iet uz ziemeļiem, bet aizvien gausāk. Brīdi pirms rītausmas uzlēca mēness un šķībi karājās virs viņa kā kaut kas pēc kā tiekties, bet tad uzlēca saule, un mēness izbalēja, līdz kļuva vienīgi nojaušams. Viņš gāja kā vakar, tveice pieauga, bet šodien, pateicoties labsajūtai, kas viņu bija pārņēmusi, viņš to nejuta. Viņš juta, ka notikumi lēni un neatvairāmi tuvojas pirmsākumam. Viņš zināja, ka,

būdamš šajā drūmajā un spokainajā apziņas stāvoklī starp miegu un nomodu, ātri tuvojas kritiskai robežai.

Viņš atkal izdzirdēja mašīnas troksni aiz sevis. Tāpat kā vakar, viņš iebrida zālē ceļa malā, bet tur bija žogs, kas apjoza kāda īpašuma robežas. Viņš sapinās dzeloņstieplēs un, kad no tām izkļuva, bija sagriezis vienu pirkstu, no kura plaukstā strauji tecēja asinis. «Sasodīts,» viņš teica. «Sasodīts.» Viņš pieplaka pie zemes un pētīja ievainoto roku. Tikmēr mašīna gandrīz jau bija klāt un viņš, klausīdamies tās rukoņā, gaidīja, kad tā pabrauks garām. Tā nepabrauca garām, bet, bremzēm iekaucoties, apstājās iepretī vietai, kur viņš bija paslēpies. Viņš klusi gulēja un klausījās. Viņš dzirdēja atveramies mašīnas durvis un soļu švīkstoņu uz ceļa. Soļi mitējās, un vīrieša balss izdvesa kādu vārdu. Viņš dzirdēja, ka tiek atvērtas durvis un izcelts kāds metālisks priekšmets. Pēc tam bija saklausāmas vēl citas skaņas.

Viņš neredzēja ceļu un nezināja, kas tur varēja būt un cik daudz viņu bija. Tomēr viņš zināja, ka nākamā reize, kad viņš nogulsies, var būt pēdējā. Nebija vairs iemesla slēpties. Viņš lēnām piecēlās, iznāca uz ceļa un stāvēja, acis nolaidis.

Mašīna bija balta toijota. Drukns plikpauris bija nometies zemē pie pakalējās riepas, kas bija saplakusi.

Vīram bija apaļas zelta brilles, kas palielināja acis. Viņš varēja būt ap četrdesmit gadu vecs.

Vīrietis piecēlās. Viņam bija likas kājas. Šķita, ka viņš bēgs. Pagāja mirklis, bet neviens no viņiem nepakustējās.

Tad braucējs ierunājās. – Ko tu gribi? – viņš jautāja.

Ceļnieks mēģināja atbildēt, bet mēle neklausīja. Viņš nevarēja parunāt. Viņš gribēja ēst un dzert. Viņš mēģināja to attēlot ar izteiksmīgu mīmiku.

Braucējs papurināja galvu. Viņš pavērās apkārt, tad atkal uz vīrieti un nopūtās.

– Mazliet pagaidi, – viņš teica. – Labi?

Ceļnieks stāvēja tai pašā vietā, kamēr braucējs atkal tusnīdams notupās uz ceļa un centās nomainīt riepu. Viņš gaidīja, kamēr tas bagāžniekā iekrāva tukšo riepu. Tad braucējs atvēra ceļniekam durvis. Iedams apkārt mašīnai uz savu vietu, ceļnieks ielūkojās tās aizmugurē, kur redzēja kaudzē sakrautas kastes un saiņus, kuriem pāri bija rūpīgi pārlikts īpatnējas krāsas un griezuma apģērbs, no kā varēja secināt, ka otrs vīrietis ir mācītājs. Viņš iekāpa mašīnā. Mācītājs aizvēra durvis un apgāja apkārt mašīnai uz savu vietu. Arī viņš iekāpa, aizvēra durvis un iedarbināja motoru.

Viņi brauca ātri, ceļam vijoties pa pļavu, kurā nekas nekustējās, vienīgi viņu domas.